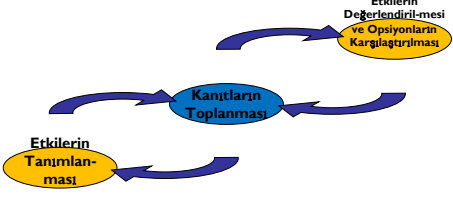

**“Analitik Araçlar ve Veri Toplama”
Çalıştayı**
15-16 Nisan 2009
EuropeAid/125317/D/SER/TR
Oturum 4
Kanıtların Toplanması

Merkezi Finans ve Bulaşın önlenmesi amacıyla oluşturulan “Düzenleyici Etki Analizinin Türk Hukuk Sistemine Tanıtılması” Projesi Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. “Introducing Regulatory Impact Analysis into the Turkish Legal Framework” Project of which the Contracting Authority is the Central Finance and Contracts Unit is funded by the European Union.

IBF Projesi, IBF International Consulting İdarliğinde Piri Group ve Jacobs & Associates tarafından yürütülmektedir. IBF Project is implemented by the consortium led by IBF International Consulting with consortium members Piri Group and Jacobs & Associates.

Etki Analizinin Aşamaları

**Veri Toplamının Önemi – AB
Kılavuzu**

- Kaliteli veriler – olgular ve rakamlar – EA'nin önemli bir parçasını teşkil eder.
- Verilerin ana senaryoyu tanımlayacak ve alternatif opsiyonların etkilerini değerlendirebilecek nitelikte olması gerekmektedir.
- Verilerin kalitesi ve güvenilirliğine özellikle dikkat edilmelidir.

Veri Toplama: Orantılılık

- Etkilerin daha yüksek olabileceği durumlarda kanıt toplama işine daha fazla emek harcayın.
- Zaman ve kaynak kısıtlamaları konusunda açık olun – iyi bir DEA planı yardımcı olacaktır.
- Ön DEA, potansiyel etkilerin düzeyini ve bir sonraki aşamaya geçilmesine gerek olup olmadığını gösterecektir.
- Ön çalışma, gerekli kanıt toplama işleminin boyutunu ve anahtar odak alanlarını da gösterecektir.

Veri Toplamanın Kalitesi: AB kılavuzu

- **Şeffaf:** Başkalarının, etkilerle ilgili tahmininize nasıl ulaştığınızı net bir şekilde anlayabilmesi gerekmektedir – sonuçlar analitik metod seçimine bağlı ise ya da kullanılan veriler tamamen güvenilir değilse, bu hususların düzeltilmesi gereklidir.
- **Tekrarlanabilir:** Başkaları da aynı veri ve yaklaşımı kullanarak sizinle aynı sonuçları elde etmelidir.
- **Sağlam:** Etkilerin değerlendirilmesinde farklı metod ya da varsayımların kullanılması oldukça farklı sonuçlar elde etmenize neden olabilir, bu da analizinizin güvenilirliğinin sorgulanmasına neden olur.

Veri İhtiyaçlarının Tanımlanması

- Gerekli verilerin tanımlanması ve toplanması için ihtiyaç duyulan zamanın ayrılabilmesi için DEA'nin mümkün olduğunca erken başlaması gerekmektedir – bu işlem oldukça fazla zaman alabilir.
- AK EA Rehberi: *“Yol Haritasının hazırlanmasında ilk aşama hangi verilerin mevcut olduğu, hangi tamamlayıcı verilere ihtiyaç duyulduğu ve nasıl üretileceği konularının belirlenmesidir.”*
- İhtiyaç duyulan verilerin tanımlanması ve toplanması, EA sürecinin büyük çoğunluğunda devam edecektir.

İlk aşamada veri öğelerini, kaynakları ve veri toplama stratejisini planlayın

Veri Öğesi	Kaynaklar	Verileri Nasıl Toplarız
1. Emniyet kemeri takma sayısı	Sürücü anketleri, polis kayıtları	Sürücülerden bir örnek oluşturun ve tüm ulusu kapsayacak şekilde genelleyin.
2. Yeni arabalarda yolcu koltuğu emniyet kemeri maliyeti	Otomobil imalatçıları	Görüşmeler
3. Vs.		

Veri Toplama – Birçok Kaynağı Araştırın

- Veri toplama, EA'nin tek en maliyetli ve en çok zaman alan aşamasıdır.
- Fırsatçı olun – mevcut veritabanlarınızı kullanın ve maksimum düzeyde araştırma yapın.
- Veri boşluklarını doldurmak amacıyla yeni veri toplama yöntemleri tasarlayın.
- Resmi ve gayri resmi danışma yoluyla paydaşlardan elde edilen verilerden etkin bir şekilde faydalanın.

Veri Kaynakları

- Kendi bilgi birikiminiz ve deneyimleriniz (varsayım yapılması dahil)
- Meslektaşlarınızın bilgi birikimi ve deneyimleri (diğer kurumlardaki meslektaşlarınız dahil)
- Etkilenmesi olası olanlara danışma (gayri resmi ve resmi danışma)
- Uzmanlara danışma
- Piyasa raporları, resmi istatistikler, internetten elde edilen bilgiler, uluslararası veri ve materyallerin karşılaştırmaları

Veri Kaynakları Örneği: Ticari Amaçla Motor Yakıtı olarak Kullanılan Gaz Yağına yönelik Özel Vergi Düzenlemeleri konulu taslak AB Direktifi için EA

- Ana paydaş temsilcilerine yönelik anketler, örneğin; karayolu ulaşım kurumları, petrol ve araba endüstrisi grupları, STÖleri.
- Goodwin ve diğerleri, 2004, fiyat ve gelir açısından karayolu trafiği ve yakıt tüketimine ilişkin esneklikler, inceleme.
- Ulaşım, Eurostat, Aralık 2006
- Ulaşım politikalarının AB ekonomisinin rekabetebilirliğine katkısının analizi ve Birleşik Devletler ile karşılaştırma (COMPETE), ISI, INFRAS, TIS, EE, AK, 2006 tarafından yürütülen çalışma.

Veri Toplama Teknikleri (1)

Teknik	Avantajlar	Dezavantajlar
Literatür araştırmaları ve mevcut veritabanları	Hızlı ve ucuz. Bilimsel uzmanlığa dayandığı için güvenilir.	Odaklanılmamış. Genellikle düzenlemeye özgü sorulara yanıt veremez. Literatürdeki boşluklar belirsizlikleri artırır.
Meta-çalışmalar (birçok çalışmanın büyük bir çalışmada toplanması)	Bireysel çalışmalardaki zayıflıkları telafi edebilir.	Bilgi çeşitliliği konusunda kısıtlıdır (maliyet verileri vardır ancak fayda verileri çok azdır) güvenilirliği şüphelidir, maliyetler yüksek olabilir. Opsiyonların araştırılması zordur.
Bilim komiteleri, akademik çevre ve sanayiden uzmanlar (ör.görüşmeler)	Hızlı ve ucuz, belirli sorulara karşılık kaliteli maliyet ve fayda verileri sağlayabilir. Alternatif yaklaşımlar araştırılabilir.	Önyargılara ve düzenlemeyle ilgili olmayan mevcut bilgi birikimlerine maruz kalabilir. Kaynakların çeşitlendirilmesi gereklidir.

Veri Toplama Teknikleri (2)

Teknik	Avantajlar	Dezavantajlar
Pasif danışma (yorumları almak için yayınlanması)	Daha iyi düzenlemeyle ilgili çok çeşitli veri ve fikirlerin toplanabilmesi için hızlı ve ucuz bir yoldur.	Önyargılara ve zayıf verilere maruz kalabilir. Diyalog kurulmasına olanak tanınmaz. Veri eksiklikleri.
İş anketleri	Hızlı veri toplama, hedef gruplar için uygulanabilir, aksi takdirde elde edilemeyecek bilgilerin toplanmasını sağlayabilir.	Bilgi çeşitliliği konusunda kısıtlıdır (maliyet verileri vardır ancak fayda verileri çok azdır) güvenilirliği şüphelidir, maliyetler yüksek olabilir. Opsiyonların araştırılması zordur.
Odak grupları	İş Test Panelleri hızlı olabilir ve daha çeşitli maliyet ve fayda verisi sağlayabilir. Alternatif ve opsiyonlar daha kolay araştırılabilir.	Veri kalitesi problem teşkil edebilir. Önemli ölçüde hazırlık yapılmasını ve paydaşlarla iyi ilişkiler kurulmasını gerektirir.

Veri Toplama Teknikleri (3)

Teknik	Avantajlar	Dezavantajlar
Etkilenen nüfusu "temsil eden" işletmelerin modelinin çıkarılması	Maliyet verilerinin toplanabilmesi için hızlı ve ucuz bir yöntem.	Basit ve varsayımlarda hatalara açıktır. Geniş kapsamlı danışma gereklidir.
Modelleme: Ekonometrik modelleme (girdi-çıkıtı, genel denge modelleri, çevresel etki değerlendirme modelleri, Mikrosimülasyon modelleri).	Belirli gruplardaki refah düzeyi değişiklikleri ile ekonomideki ikinci derece etkilerin tahmin edilebilmesi için en iyi yaklaşım. Şeker Ortak Pazarına ilişkin Reform üzerine yapılan EA'de farklı reform senaryolarının makroekonomik etkilerini belirlemek ve daha geniş etkiler ile paydaş görüşlerinin nitel çok kriterli değerlendirmesi için modelleme analizi kullanılmıştır.	Maliyetlidir ve varsayımlara açıktır. Makro modellerde mikro müdahalelerle ilgili detay eksikliği vardır. Mevcut model elde bulundurulmadığı sürece, analizcilerin modelleme yaklaşımı için gereken araç ve kaynaklara erişimi sınırlıdır. Faydayla ilgili verileri toplamak üzere ekonomik modellerin kullanılması zordur.

AB Posta Hizmetleri EA için Veri Toplama

- Kamuya danışma – ankete 2295 yanıt gelmiştir ve 103 adet yazılı sunum alınmıştır.
- İlk Posta Direktifinden buyana gerçekleştirilen 14 çalışmaya ek olarak 2004 ile 2006 yılları arasında gelecekte posta politikası yönelimleri konulu 6 büyük çalışma.
- 2004'den buyana gerçekleştirilen çalışmalarla ilgili olarak Brüksel'de kamuya açık 10 çalıştay.
- Bireysel posta kullanıcılarının ihtiyaç ve gereksinimlerini anlamak amacıyla AB ülkelerindeki posta hizmetlerine ilişkin 25 odak grubu.
- Müşteri memnuniyeti üzerine 'Eurobarometre' anketi.
- Üye Devletler, sosyal ortaklar, operatörler ve tüketiciler de dahil olmak üzere diğer tüm paydaşlarla görüşmeler.
- Posta konulu birçok tüketici organizasyonu, ekonomik ve sosyal ortak konferanslarına katılım.

Yeterli Veri Yoksa?

- Yeterli oranda geçerli veri olmaması durumunda, net bir şekilde açıklanmış varsayımların kullanılması gerekir, örneğin:
 - Benchmark (ölçütler, kıyaslamalar)
 - Belirli veri kontrol noktaları
 - Nüfus tahminleri
- Varsayımların test edilebilmesi için şeffaflık önemlidir.
- Danışma sırasında hedefli ve net soruların sorulması önemlidir – düzenlemelerden etkilenenler, etkilerin değerlendirilmesi için ilgili verileri sağlama konusunda isteklidir.

Veriler Belirsizse?

- Duyarlık analizi: olası etkileri sunmak amacıyla yüksek ve düşük tahminleri kullanın.
- Belirsiz değerlerle ilgili doğrudan kanıt yoksa, alt sınır tahminlerini veren değerlerin seçilmesi mümkündür.
- Bilimsel yargı: Çok çeşitli bilimsel çalışmaları sunun. Kanıtların gözden geçirilmesi amacıyla uzman panellerinin yapılması yoluyla mutakabat sağlanabilir.
- Veri ve analitik sonuçların bağımsız, dışarıdan emsal taramalarına başvurun.

“Veri Tutulması”nı nasıl önleriz?

Çeşitlendirme

- Paydaşların, gerekli verilerin önemli bir kısmını sağladığı durumlarda, önyargı/yanlılık riski yüksek olabilir.
- Bu durum, “kontrol ve denge” yaklaşımı kullanılarak veri kaynaklarının çeşitlendirilmesi yoluyla kontrol altına alınabilir.
- Verilerin zayıf olduğu düşünülürse, DEA üzerinde dışarıdan daha fazla inceleme yapılması daha iyi sonuçlar elde edilmesine ve önyargıların önlenmesine yardımcı olur.

Veri Toplama: Eti için Yetiştirilen Tavukların Korunmasına İlişkin Minimum Kurallar Direktifi için BK’da gerçekleştirilen DEA

- İncelemeler, Hayvan Sağlığı Kurumu tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Paydaşlarla resmi danışma ve gayri-resmi görüşmeler
- ADAS ve Exeter Üniversitesi tarafından 2005 yılında İngiltere’deki 82 geleneksel piliç üreticisinden oluşan temsili bir örneğe uygulanan anket
- 2003 yılında Dawkins ve diğerleri tarafından yapılan önceki araştırma (Defra projesi AW0219 – ‘Stoklama yoğunluğunun piliç sağlığı üzerindeki etkileri’)
- Düşük tavuk ölümü oranını sağlamak amacıyla yapılacak maliyetlerin iyi stoklama uygulamaları sayesinde gözardı edilebilir düzeye geleceğine yönelik varsayım.
- Piyasa dışı faydalara ilişkin tahmin oluşturmak üzere İngiliz halkından oluşan temsili bir örneğe uygulanan anket (Direktife uygun olarak tavukların sağlık durumlarını iyileştirmek amacıyla her yıl ek vergi ödemeye istekli olmaları durumu).

Kaliteli bir DEA için veri toplama uygulamalarının Özeti

1. Veri ihtiyaçlarını belirleyin ve DEA süreci boyunca sürekli olarak veri toplayın.
2. Az bulunan verileri toplayabilmek için çeşitli metotlar düşünün ve planlı paydaş danışmaları aracılığıyla varsayımlarınızı doğrulayın.
3. Veri bulunamayan durumlarda, mantıklı varsayımlar yapın ve net bir şekilde açıklayın.
4. İyi veri kalitesi teknikleri kullanın ve verileri dikkatli bir şekilde belgelendirin – bunları, dikkatli bir okuyucunun girdi verilerini çıktılarla bağdaştırabileceği şekilde DEA'de sunun (ör; tahmini etkiler).
5. Zayıf noktaları şeffaf bir şekilde ortaya koyun ve belirsizlikleri açık bir şekilde ele alın.
6. "Veri Tutulması"ni önlemek amacıyla farklı kaynaklar kullanın.
